25 ta' Gunja, 1951 Imhallfin :

4s-S.T.Q. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., Pres. L-Onor, Dr. L.A. Camilleri, LL.D.

L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, LL.D.

Wilfred Miggiani ne. versus Joseph Zammit ne.

"Stevedores" — "Port Labourers" — Tariffa — Art. 4 tal-Kap. 158 — Notifikazzjoni tal-Gvern Nru. 395 ta' 1-1947.

- Id-drittijiet li juissu lill-istivaturi u lill-haddienia tal-port skond ittariffa stabbilita mil-ligi ma jistghux jigu usuuqqsu, la bi ftehim individuali u langas bi ftehim kallettiv.
- Din id-dispožiczjoni tal-ligi ma hix intiža biss biex ikollha effett firrelazzionijiet bejn 1-istivaturi u l-haddiema tal-port minn naha u l-"foreman" taghhom mill-ohra; yhax 1-istivaturi u l-haddiema tal-port ghandhom jirčievu l-hlas taghhom skond it-tariffa preskritta minghajr ebdu tnaqqis sew ghus-servizzi tal-"foreman" taghhom kemm ghal xi kuwża ohra.
- Huwa veru li l-liĝi tistabbilizzi tariffa ghall-istivaturi u tariffa ghallhaddiema tal-port, u illi l-"port labourers" ma jistghua, fl-istess hin li jkunu jahdmu bhala toli, jughudu z-zoghol ta' "stevedores", biez klassi vahdu ma tinvadiz l-isfera tal-klassi l-ohro. Imma ma homm obda ostakolu legali li l-"port labourers" jugh-

mlu x-xoghol ta' li "stevedores", a iithallan barrani ta' dak ixxoghol ta' "stevedores", meta huma ma jkunux hekk hadma minn rajhom, imma ghax imgabbdin wara awtorizzazzjoni espressa talpersuna kompetenti minhavba l-bžonnijiet tal-mument, bhal meta ma jkunx hemm stivaturi biex jahdma, u x-xoghol ta' dawn ikun hemm bžona li jsir minn hadd iehor biex ix-xoghol tal-port ma jiegafx.

Il-Qorti — Rat 'é-éltazzjoni qudd'em il-Qorti tal-Kumméré tal-Maestà Tieghu r-Re, li biha l-attur tulab li l-konvenut jigi kundannat ihallas lill-attur is-somma ta' £28, 12, 0, biladé ta' somma akbar mill-konvenut nomine dovuta ghallkumpens ghall-batt ta' 264 tunellata merkunzija minn fuq ilvapur ''Adriatico'' f'Awissu 1948. Bl-imghax legali kummeréjali mid-data tan-notifika taé-éitazzjoni, Bl-ispejjež kéntra l-konvenut nomine, ingunt ghas-subizzjoni;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet fol, 6, h tiha l-konvenue qal illi d-domanda attrici hija nfondata, ghux il-konvenut frallas dak li kellu jhallas, u l-attur ghamillu ricevuta ghas-salda,

Rat is-sentenza moghtija minn dik il-Qorti fl-4 (a' April 1951, li biha t-talba ĝiet eskluža, minghajr taxxa ta' l-ispejjež, bid-dritt tar-reĝistru kontra (-attur; wara li kkunsidrat;

Illi l-attur, bhala rapprezentant tal-Port Labourers, kien gie ukarikat mill-konvenut biex ihott 264 tunellata "timber" minn fuq il-bastiment "Admatico" f'Awissu ta' 1-1948. L-attur jippretendi li 1-blas kellu jkun bis-6s.8d it-tunellata, u ghalhekk it-total dovut hu m' £88. Il-konvenut jghid li l-blas ghandu jkun 51-1s.6d. it-tunellata. li jgibu jotal ta' £39, 5, 0, Id-differenza bejn il-kontendenti hi dovuta ghal dana l-fatt : l-attur jghid li, ghalkemm fil-fatt "stevedores" ma hadmux fl-iskarikazzjoni fuq imsemmija, il-"port labourers" E hadmu ghamlu xoghol anki ta' "stevedores" ghax il- gang" ta' "stevedores" ma gietx; ghalhekk, minbarra x-1s.3d, n f-3s.3d. kull tunellata tat-Tariffa B (e) G.N. 395 ta' 1-1947. Eattur jippretendi z-zieda anki ta' 28.2d. kull tunellata taht (t-Tariffa A (d) ta' dik il-Government Notice, cjoè jippretendi li-1-"port labourers" is hadmu f'dik 1-okkazioni ghandhom liehdu l-blas mhux biss tabt it-tariffa taghhom (tariffa B) bhala meabbdin mill-maniggar ta' taghbija mill-murata tal-yapur sal-mol jew it-tinda, imma anki talit it-fariffa "A". li hi dik

ta' l-istivaturi li jimmaniğğaw il-merkanzija mill-istiva ghallmurata tal-bastiment, ghax ghamlu anki x-xoghol ta' "stevedores", u b'hekk ikkalkola 6s.8d. t-tunellata. Il-konvenut, inveće, jghid li l-hlas ghandu jkun biss dak taht'it-tarifla "B", ćjoč 1s.3d. u 3s.3d. (erba' xelini u nofs), ghax "port labourers" ma jistghux jithallsu anki bhala "stevedores". Ma hemmx kwistjoni illi dana kien "general cargo";

Illi apparti dan, però, langas jidher li, anki kieku'r-ricezzjoni tas-somma saret bla protesta, kien ikun hemm ostakolu ghar-reklam ta' l-attur, jekk hu fondat. Infatti, jekk tisthöqi ir-rata akbar reklamata, allura kull rinunzja ghaliha ma hijiex operativa, ghax skond l-art. 4 tal-Kap. 158 kull tnaqqis hu projbit. Fin-nota tieghu fol 17 il-konvenut issottometta li din il-projbizzjoni tal-ligi tirrigwarda biss ir-relazzjonij'et beji il-"foreman" u l-istess "stevedores" u !-"port labourers". Probabilment l-origini taghha hi dovuta ghal daqshekk; imma kif inhi konćepita d-dispožizzjoni, partikolarment ineta wiehed iqies il-kliem amplifikativi "d! langas ghal raguni ohra" u l-klawsola finali li tohrog mill-kontest limitativ ta' qabel, bil-kliem "u dawn id-drittijiet ma' jistghux jigu mnaqqsa bi ftehim individwali jew kollettiv", ina nemmx lok ghal interpretazzjoni hekk ristretta, u pjuttost ghandu jinghad li kull tnaqqis, ta' kull xorta jkun, hu projbit. Ghalhekk dik I-ircevuta ma hijiex ta' ostakolu ghall-istanza; Issa, kwantu ghan-nota, anki jekk wiched jassumi li fl-

Issa, kwantu ghan-nota, anki jekk wiched jassumi li flokkažjoni in kwistjoni l-"Adriatico" nhadem bhala vapur u mhux bhala skuna, u li kwindi kellu jinhadem bi tliet "gangs" (Stevedores, Port Labourers, u Lightermen), ma jidherx ii l-gudikant jista' jasal ghall-konklužjoni illj lill-"port labourers" ghandha tithallas anki ż-žieda tar-rata ta' li "stevedores" ghax il-"gang" ta' li "stevedores" ma giex u huma ghamlu anki x-xoghol ta' li "stevedores":

Illi dik il-konklužjoni giet mehuda ghaliex, jekk wiehed ježamina sija l-kontest tal-Kap. 158, li hi l-liği appožita dwar l-istivaturi u l-haddiema tal-port, kennu akoll il-kontest tal-G.N. 395 ta' l-1947, isib 'lli l-leģislatur dejjem žamu distinzjoni netta bejn iž-žewģ speči ta' haddiema. Stabbilixxa tariffa ghal dawn, u tariffa ohra ghal dawk. Din l-organizzazzjoni uffičjali ma tistax ma tiĝix disturbata kieku kellu jiĝi ammess li "port labourer" jista', fl-istess hin li jkun qieghed jahdem bhala tali, jaghmel ukoll xoghol ta' "stevedore" u jiihallas talit iž-žewĝ tariffi; ghax b'hekk tiĝi kreata konfužjoni, n klassi walida tkun qieghda tinvadi l-isfera ta' l-ohra;

Fl-art. 5 henni dispost illi l-Eccellenza Tieghu l-Gvernatur jidta' jaghmel regolamenti dwar 'r-registrazzjom ta' stivaturi u haddiema tal-port. Dan ifisser li kull wiehed ghandu l-kwalità tieghu kif zegistrata bies jahden bhala tali; u kien ikun kontra l-ispirtu ta' dina r-registrazzjoni, kif inkwadrata fl-organizzazzjoni tas-servizz kollu, li l-'port labourer'' jista' fl-istess hin jahdem ta' ''stevedore''. Fil-fehma tal-Qorti, ghax-xoghol bejn l-istiva u l-murata tal-bastiment hemm li ''stevedores''; ghax-xoghol bejn il-murata tal-bastiment u l-barkun, moll, ecc., hemm il-''port labourers''; u dawn jithallsu skond it-tariffa taghhom partikulari, bla ma wiehed jista' fibin wiehed jaghmel iż-żewg xorta ta' xoghol u jithallas tabt iż-żewg tariffi;

Ghalhekk il-hlas li sar ta' £59. 5. 9 eżawrixxa l-kreditu;

Rat in-nota ta' l-appell ta' l-attur nomine, u rat il-petizzjoni tieghu, fejn talab li l-imsemmija sentenza tigi revokata til-meritu, billi tigi mikugha t-talba tieghu, u tigi modifikata fil-kap ta' l-ispejjež billi dawn jigu kollha akkollati lill-konvenut nomine, u b'hekk id-domanda originali ta' l-attur nomine ghall-pagament ta' £28, 12, 0, bl-imghax legali, tigi milqugha bl-ispejjež taž-žewý istanzi kontra l-konvenut appellat; Omiasis:

Ikkunsidrat;

Ikkunsidrat;

Illi kwantu ghall-imsemmija ričevuta, il-Qorti taqbel ma' dik ta' I-ewwel istanza li giet maghmula taht protesta, u li ghalhekk ma tistax tipprekludi bill-appellant nomine li jirreklama somma akbar jekk u kemm il-darba tirrižulta lilu dovuta. Ir-rağunijiet li wasslu lil dina l-Qorti ghal dik il-konklužjoni huma dawk miğjubin fis-sentenza appellata. li ma ghandhomx božun jiğu ripetuti; u huwa bižžejjed li ssir ghalihom sempliči riferenza;

Ikkursidrat :

Illi punt iehor li fuqu dina l-Qorti taqbel ma' dik ta' lewwel istanza huwa dak li jirrigwarda l-interpretazzjoni ta' l-art. 4 tal-Kap. 158, li jistabbilixxi li d-drittijiet li jinissu lillistivaturi u lill-haddiema tal-port skond it-tariffa stabbilita ma jistghux jigu mnaqqsa, la bi ftehim individwali u lanqas bi ftehim kollettiv. Il-pretensjoni tal-konvenut appellat, li dik id-dispožizzjoni tal-liĝi hija ntiža biss biex ikollha effett firrelazzjoni bejn l-istivaturi u l-haddiema tal-port minn naha l-wahda, u l-"foreman" taghhom min-naha l-ohra, hija inaĉčettabili u kuntrarja ghall-iskop ta' l-istess liĝi, kif espress mill-leĝislatur fl-iskopijiet u raĝunijiet minnu moghtija fuq l-abbozz, jiĝifieri li l-istivaturi u l-haddiema tal-port ghandhom iirĉievu l-blas taghhom skond it-tariffa preskritta, minghajr ebda tnaqqis, sew ghas-servizzi tal-"foreman" taghhom, kemm ghal xi kawža obra;

Ikkunsidrat ;

Illi kuntrarjament ghal dak li gie ritenut fis-sentenza ap-pellata, dina l-Qorti ma jidhrilhiex li jista' jkun hemm ebda ostakolu legali, sija mill-kontest tad-dispožizzjonijiet ta' l-imsemmi Kap. 158. u sija minn dawk tan-Notifikazzjoni tal-Gvern mu. 395 ta' l-1947, kontra t-talba ta' l-attur nomine. intiża biex in-nies tieghu jithallsu tax-xoghol żejjed li ghamlu bhala stivaturi. Dana x-xoghol huma ghamluh mhux minn rajhom, imma ghax imqabbdin wara awtorizzazzjoni espressa tal-persuna kompetenti minhabba l-bzonnijiet tal-mument, billi stivaturi ma kienx bemun u x-xoghol fil-port ma kellux jiegaf. Huwa inbaghad evidenti li b'dak ix-xoghol il-kouvenut kellu vantağğ kbir, billi 1-iskarikezzjoni mill-vapur setghet issir malajr u minghajr dewmien, Kif jidher mill-imsemmija Notifikazzjoni tal-Gvern nru, 395 ta' 1-1917, skond it-tariffi hemmi migjubin, il-blas ta' l-istivaturi u tal-haddienia tal-port huwa regolat mill-kwantità tal-merkanzija, u mhux bit-tant kull gurnata tax-xoghol; u kieku keilha tigi milqugha I-pretensjoni ta' l-appellat nomine, il-konsegwenza tkun li ghaxxoghol li n-nies ta' l-appellant ghamlu mill-istiva sal-murata tal-bastiment ma jinghata ebda kumpens, b'evidenti lokuple-tazzjoni ghad-dannu ta' dawk il-haddiema — haga li čertament mhix ledita a ma ghandhiex tigi permessa:

Infatti, kieku fl-imsemmija gurnata tas-27 ta' Awissu 1948, meta giet mahtuta l-merkanzija minn fuq il-vapur "Adriatico", kien hemm stivaturi "available", čertament ilkonvenut appellat ma kien jaghmel ebda oppožizzjoni ghallhlas taghhom, bhal ma ma ghamelx fl-okkažjoni ta' qabel, ta' Lulju 1948, u fiž-žewý okkažjonijiet ta' wara, ta' Ottubru u Dičembru 1948. Li-oppožizzjoni tieghu tal-lum ma ssib ebda gustifikazzjoni; u fl-ahhar mill-ahhar tikkonsisti mhux filkontestazzjoni li x-xoghol li ghalih qieghed jiĝi reklamat kumpens sar, ižda li dak il-kumpens mhux dovut ghaliex ix-xoghol, flok ma ghamlitu persuna ghamlitu obra-oppožizzjoni li ghar-raĝunijiet fuq miĝjuba hija inammissibili;

Omissis;

Ghaldaqshekk;

Tilqa' l-appell prinčipali, bilh tirrevoka s-sentenza appellata u tikkundanna lill-konvenut nomine jhallas lill-attur nomine s-somma reklamata bič-čitazzjoni, bl-imgħax legali min-notifika tač-čitazzjoni, u billi tirriforma l-istess sentenza fil-kap ta' l-ispejjež, u tordna li l-spejjež kollha ta' l-appell prinčipali jitħallsn mill-imsemmi konvenut nomine;

U tirrespingi l-appell meidentali tal-konvenut nomine, blispejjež kontra tieghu.